

M. CRUZ / C. PUJAES / C. SERRA / J. FUSTER

Ovidi intemporal *Antoni Miró*

Ovidi Montllor
1942-1995

*En el 70 aniversari del seu
naixement plebs 2012*

En l'edició de 2012

Antoni Miró

2

0

1

5

SUECA / ONTINYENT / ELX / PEDREGUER / GANDIA / LLIRIA / VALL D'UIXÓ

AJUNTAMENT D'ALCOI

Ovidi intemporal

M. CRUZ / C. PUJADES / C. SERRA / J. FUSTER

Ovidi intemporal *Antoni Miró*

Els camins de la memòria

© AMB-Disseny
© Antoni Miró
© Autors texts i fotos
Col·lecció Ivori Art
Gràfiques Alcoi, S.A.U.
Dipòsit legal: A 197-2015

Col·labora i patrocina:

AJUNTAMENT D'ALCOI

CATEDRA
D'ART MIRÓ
ALCOI

FARE VACANCES 2012
(Acer cortén, 500x240x42)

Història d'un amic: A l'Ovidi Intemporal

Vint anys no és suficient?

Si em permeteu l'expressió:

Visca la revolució!

El poema ara ets tu,

la teua paraula es capgira

viva, i així esdevé pintura.

Del poeta a l'artista,

del pintor al cantautor

present, ensems exposició:

De vancances-dos, al fons,

la teua *Memòria* al llenç,

Esbós, Va com va Ovidi!

Bogeria amb números,

en aquest cas en són Vint.

Crònica d'un temps passat

ballant un *Tango* al teu País

gaudint d'*Una nit* a l'Òpera

tot fent *Assaig de Càntic*

mostrant-nos un *Món divertit*.

Bon dia Ovidi, bon dia

benvingut de nou a Casa

les teues *Vacances* efímeres

són per a Toni, senzillament,

Un parèntesi breu en el temps.

Miquel Cruz

LA MIRADA "LES MEVES VACANCES" 2003/ Barcelona (Acrílic i dibuix s/llenç, 100x100)

A P R O X I M A C I Ó A L ' O B R A D ' A N T O N I M I R Ó

Cadascú tria afrontar la seva professió d'una manera determinada entre la diversitat de formes que existeixen. Al món de l'art aquesta idea és encara més potent, doncs podríem arribar a dir que no hi ha dos artistes iguals, cada artista tria un missatge, una tècnica i una expressió diferent. Ara bé, a mi m'agradaria diferenciar dos grans grups d'artistes plàstics, d'una banda hi ha aquells autors que opten per fer del seu poder creador imatges que militen per una causa justa, amb noves obres i nous materials visuals als que la nostra mirada no posseïx cap referent anterior i que per això inciten a fer reflexions en la ment de l'espectador. D'altra banda, hi ha un altre grup d'autors que es dediquen únicament a il·lustrar allò que plena la fam artística d'un públic que no demana forts continguts, més aviat busca un art pla, buit i sense càrrega conceptual, no relacionat molt estretament amb el creador i fet, generalment, per a aquells que s'accontenten amb un sorprenent paisatge o amb una escena que plasmii un bonic instant de la vida quotidiana de l'home o allò que en definitiva acaba complint la necessitat estètica de bellesa.

No jutjo al públic, cada persona ha de tenir llibertat per contemplar el que li plagui. Però si m'agradaria exposar el valor que cau sobre la persona que dirigeix la seua activitat artística a elaborar tot un discurs que repercutirà en l'opinió pública, ajudant a construir junts un discurs col·lectiu per una finalitat encaminada a resoldre un conflicte determinat. El paper de l'artista esdevé significatiu, arraona la doctrina de 'l'art pour l'art', i empena cap a dalt aquelles veus febles o assumptes incòmodes esquivats per la societat.

Doncs bé, Antoni Miró es troba dins d'aquest grup d'artistes plàstics compromesos per treballar temes vinculats a la nostra actualitat; les escenes de Miró són sempre una via particular dins del realisme social, ell actua com a treballador d'un art compromès amb el poble i el temps que ens ha tocat viure. El conjunt de la seva obra ens condueix a identificar un estil proper en molts aspectes al Pop Art. Podem deduir aquest estil triat per l'artista perquè cada moment històric influeix en l'art. La seva obra produïda fins al dia d'avui, entra a formar part de l'art nodrit pels mitjans de masses, que han aconseguit major vigor cinquanta anys després del naixement del moviment Pop Art a mitjans del segle XX, i la influència que van exercir sobre ell.

Antoni Miró es sent lliure dins del possible, no permet que res oprimeixi la seva expressió. Ell és conscient que estem en les mans de 'psicòpates' que manen al món, que difonen la incultura i per això les imatges de Miró incomoden als sectors menys liberals de la societat. Hi ha moltes maneres d'oprimir, malauradament les mes sibil·lines no es veuen gaire, però hi són, i per això l'art de Miró interpreta i filtra els fets històrics aportant una mirada crítica.

La present exposició sobre l'amic d'Antoni Miró, mostra una col·lecció de treballs plàstics on apareix l'Ovidi Montllor homenatjat, per ser el gran home que va ser i per l'empremta cultural que va deixar amb la seua carrera artística. L'Ovidi, en certa manera, va ser apartat per manifestar una ideologia d'acord amb el discurs que es manifesta per exemple a l'assaig fusterià. És aquí on resideix la importància d'aquesta mostra, en la intenció; per a Antoni Miró, esdevé imprescindible mantindre la memòria viva d'aquelles persones que, com l'Ovidi, enriquiren culturalment un poble atacat amb polítiques que l'estaven menyspreant i és açò mateix el que em sembla més lloable en un artista, com dic, que n'aprofite la seua pròpia obra per carregar-la de contingut potent, de personatges i assumptes que altres obvien i marginen.

Les formes, els personatges, i els colors vius i saturats en les pintures de Miró tenen la virtut de cridar l'atenció del públic i de fer-ho com a sustentació de la cultura, que avui encara més, sempre ix malparada i paga, junt al poble, les culpes d'estafadors i lladres. Aquesta manera de destacar mitjançant el seu estil té un segon rerefons que consisteix en l'esperança de l'arribada d'un canvi perquè tot millori.

Amb la mostra d'Ovidi Montllor, realitzada per Antoni Miró, els conceptes del filòsof Walter Benjamin, que va tractar ampliament l'obra d'art en l'era de la reproductibilitat tècnica, conviden a debatre la repercussió del valor d'exhibició que hi ha en aquest conjunt de peces que han sigut triades. Si bé els mètodes de reproducció tècnica de l'obra d'art permeten el creixement del desplaçament de les imatges, fent-les arribar on calga, la màgia i l'aura de la figura d'Ovidi no perd protagonisme ni raó.

Carles Pujades Ferri

CANÇONETA JUGANERA 2004 (Gràfica digital/lleug, 81x60) Ovidi Montllor

“Si em permeteu l’expressió \ Visca la revolució!
Si em permeteu com si no, \ Visca la revolució!”
O.M.

Ovidi Montllor fou un actor, un cantant i un escriptor de cançons de revolta i de denúncia. Començà a fer d’actor als vint anys, amb una companyia teatral d’Alcoi, tot i que no tardà a anar a Barcelona, on actuà amb grups de teatre independent i amb les companyies Adrià Gual i Núria Espert. L’any 1974 treballà per primera vegada en el rodatge d’un film i, a penes un any més tard, ja tenia un primer paper en la pel·lícula Furtivos. En paral·lel, i sense descuidar-se’n mai, portà la seua carrera de cantant. O millor dit, de cantactor, perquè allò que el distingí sempre en l’escenari fou l’expressivitat del gest, la matisada modulació de la veu i l’habilitat en la recitació. El 1968 enregistrà el seu primer disc, La fera ferotge. Musicà i interpretà genialment alguns poemes de Vicent Andrés Estellés. Però el seu gran disc fou sens dubte el que dedicà als poemes de Joan Salvat-Papasseit.

Quan preguntaven a l’Ovidi quants oficis havia exercit en total, ell sense cap mena de dubte responia cofoi: “Trenta-sis, malfets”. I si li demanaven quins, tot seguit els enumerava: “teixidor, xofer, mecànic, ferrer, pastor de cabres, perruquer de senyores, venedor de peix, pescador de peix, aprenent de decorador, en un magatzem com a peó, en el banc Urquijo fent alguna feineta de copiar coses per a un estudi sobre la indústria tèxtil, representant -molt mal, tres hores només, aquest-ordidor...” El cert és que tota aquesta trajectòria vital i inquieta el conduí, finalment, a ser un expert rapsode i un artista genial.

Ara el pintor Antoni Miró, també alcoià, li dedica una exposició, no només pel que va suposar l’Ovidi per a ell (un gran amic), sinó pel que significa per a la nostra cultura. Les obres d’Antoni Miró ens permeten imaginar-nos l’Ovidi a l’escenari, cantant Garrotada en swing, amb aquella veu potent quan deia “Garrotada cantarem!”, que contrastava amb la que feia al vers següent, fina, “La vida és tan preciosa”, acompanyada d’un somriure burla que donava a la cançó aquell toc irònic i decebut, “Que ens fa la mà nerviosa”. O recitant Carta a casa, amb aquella tendresa i enyorança que expressaven la crua realitat de l’emigrant, l’absència dels éssers estimats, l’escassetat dels diners: “T’he enviat els diners, \ com tots els mesos. \ Per ara no hi ha augment. \ Pacència, tot arriba. \ Me n’he guardat uns quants \ per a comprar-me un abric. \ L’hivern sense el teu cos \ és molt més cru.” O quan cantava les cançons en què proclamava els seus ideals socials, les seues conviccions polítiques, com ara a la cançó La samarreta, on deia: “Potser un altre en les meves circumstàncies \ ja hagués canviat de samarreta. \ Però jo que m’hi trobe molt bé amb ella, \ perquè abriga, me l’estime, \ i li pregue que no se me faça vella.”

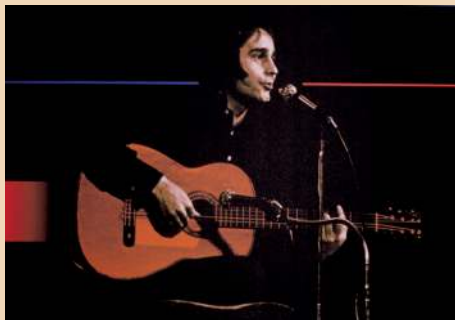
Dotat de les tècniques i dels trucs de l’actor, Ovidi interpretava les cançons d’una manera que ens les feia viure, amb el petit gest, amb el timbre greu i afectuós de la seua veu. Però, sens dubte, el que més captivava d’Ovidi era la seua mirada. Aquella mirada que representava tots els homes i dones que patien les conseqüències del franquisme. Aquella mirada que deixava entreveure, rere els cabells esvalotats, el seu esperit revolucionari.

El cantant Raimon, que era un bon amic seu, contava que l’Ovidi, com que solia actuar de nit, havia agafat el costum d’afaitar-se al capvespre. Tot i això, era un home més aviat pelut i a l’endemà s’aixecava amb una barba que semblava de quatre dies. De manera que quan Raimon i l’Ovidi pujaven al cotxe i es dirigien a alguna ciutat per actuar, la guàrdia civil sempre els aturava a la carretera, a causa de les pintes que feia Ovidi.

Ovidi va ser sobretot un home valent. Un cop perduda la Guerra Civil, molta gent va optar per oblidar la llengua, oblidar les idees, oblidar la dignitat. Ovidi no només no féu això, sinó que a més parlà per tots els valencians que patien les conseqüències d’una derrota.

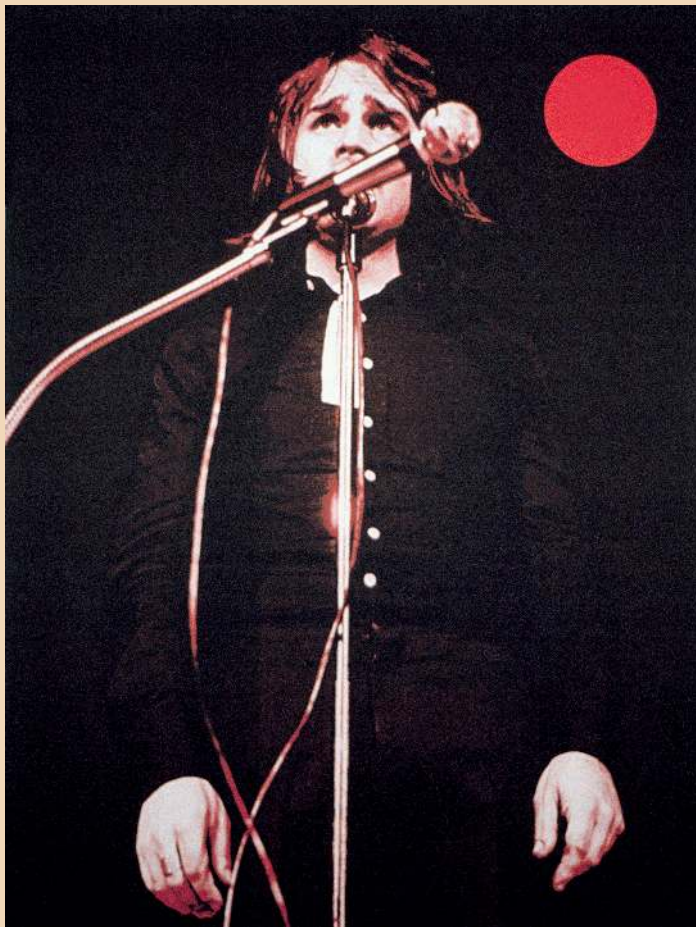
Aquest estiu de 2014, el senyor alcalde de Gandia ha decidit desmuntar l’escultura 25 d’abril d’Antoni Miró perquè recordava la batalla d’Almansa i tenia un caràcter catalanista. Potser ara ja no hi ha dictadura, però hi ha intoleràncies heretades i la nostra cultura en rep continuament els cops, i per això necessitem Ovidis que aixequen la veu tot dient: “Ja no ens alimentem molles, \ ja volem el pa sencer.”

Clàudia Serra

UNA NIT A L'OPERA 2004 (Gràfica digital/lleç, 60x81) Ovidi Montllor
GOLA SECA 2004 (Gràfica digital/lleç, 60x81) Ovidi Montllor

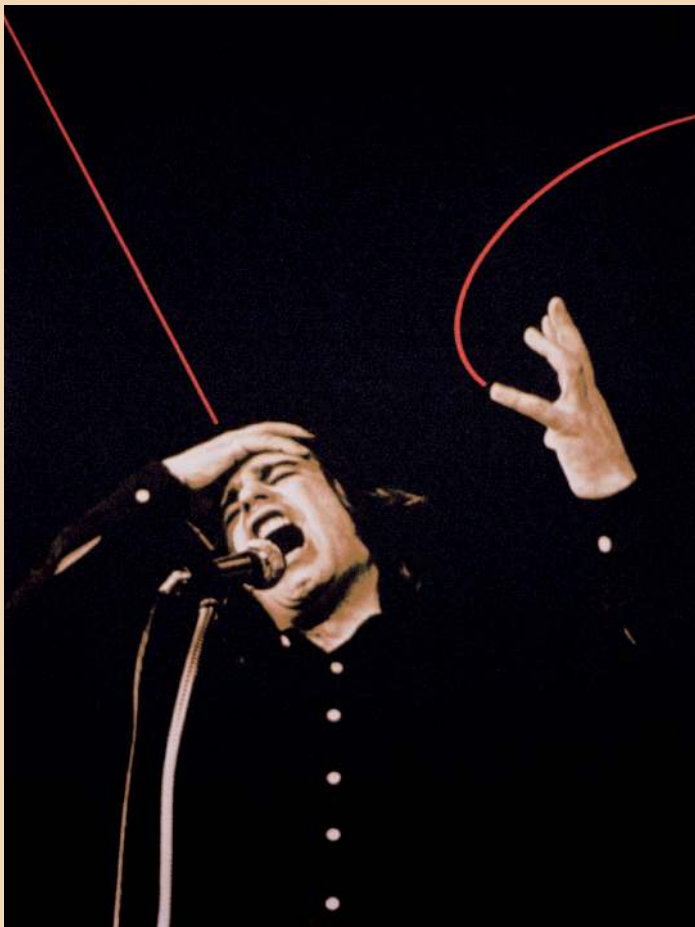
SAGETA DE FOC 2004 (Gràfica digital/lleç, 60x81) Ovidi Montllor
MÓN DIVERTIT 2004 (Gràfica digital/lleç, 60x81) Ovidi Montllor

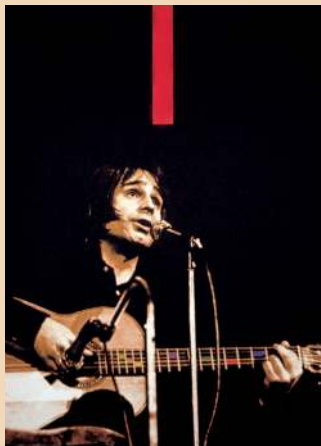
ALS PARES 2004 (Gràfica digital/lleç, 81x60) Ovidi Montllor

VISC EL QUE VEIG 2004 (Gràfica digital/lleug, 81x60) Ovidi Montllor

EL DILUVI 2004 (Gràfica digital/lleç, 81x60) Ovidi Montllor

ASSAIG DE CÀNTIC 2004 (Gràfica digital/Il·lenç, 81x60) Ovidi Montllor
LA SAMARRETA 2004 (Gràfica digital/Il·lenç, 81x60) Ovidi Montllor

XAFARDERIES 2004 (Gràfica digital/Il·lenç, 81x60) Ovidi Montllor
CARTA A CASA 2004 (Gràfica digital/Il·lenç, 81x60) Ovidi Montllor

BOGERIA AMB NÚMEROS 2004 (Gràfica digital/lleug, 81x60) Ovidi Montllor

CRÒNICA D'UN TEMPS 2004 (Gràfica digital/lleug, 81x60) Ovidi Montllor

M'ACLAME A TÚ 2004 (Gràfica digital/lleç, 81x60) Ovidi Montllor

GARROTADA 2004 (Gràfica digital/Il·lenc, 81x60) Ovidi Montllor
PERQUÈ VULL 2004 (Gràfica digital/Il·lenc, 81x60) Ovidi Montllor

CANÇO DE LES BALANCES 2004 (Gràfica digital/Il·lenc, 81x60) Ovidi Montllor
SERÀ UN DIA 2004 (Gràfica digital/Il·lenc, 81x60) Ovidi Montllor

DICCIONARI DE BUTXACA 2004 (Gràfica digital/llenç, 81x60) Ovidi Montllor

MIRADA 2005 (Gràfica digital/lleug, 116x81) Ovidi Montllor

TANGO 2008 (Gràfica digital, 54x38) Ovidi Montllor

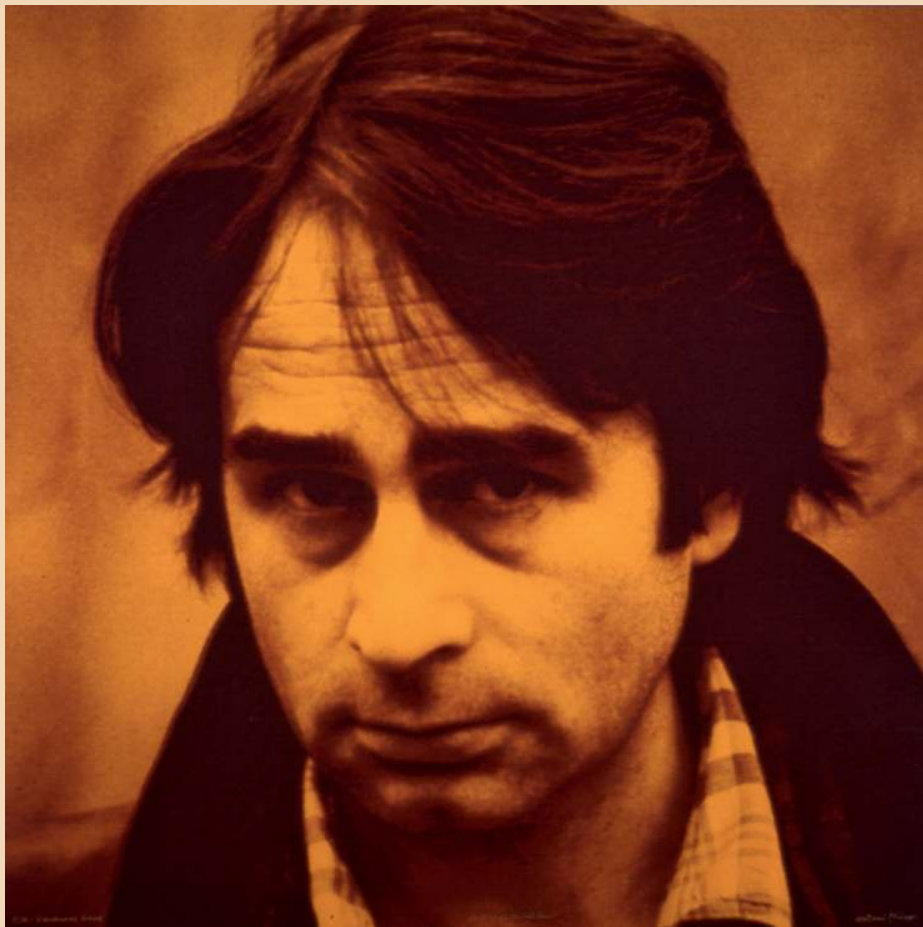
VERMELLA 2005 (Gràfica digital/lleug, 81x81) Ovidi Montllor

HISTÒRIA 2005 (Gràfica digital/lleç, 81x81) Ovidi Montllor

AQUÍ MANCA L'OVIDI 2006 (Gràfica digital/lleç, 81x81) Ovidi Montllor

VACANCES 2005 (Gràfica digital/lleç, 81x81) Ovidi Montllor

L'OVIDI DE VACANCES 2005 (Gràfica digital/lleug, 81x60) Ovidi Montllor

MEMÒRIA 2005 (Gràfica digital/lleç, 81x81) Ovidi Montllor

ESBÓS, VA COM VA 2003/ Canet (Acrílic i metall s/ llenç, 92x65)

VA COM VA 2003/ Canet (Acrílic i metall s/ lleng, 92x65)

TOT EXPLOTA 2003 (Acrilic s/ lleng, 92x65)

LLIÇO DE SUMES 2004/ Barcelona (Acrílic s/ llenç, 92x65)

HISTORIA D'UN AMIC 2004/ Alcoi (Acrílic s/ llenç, 100x100)

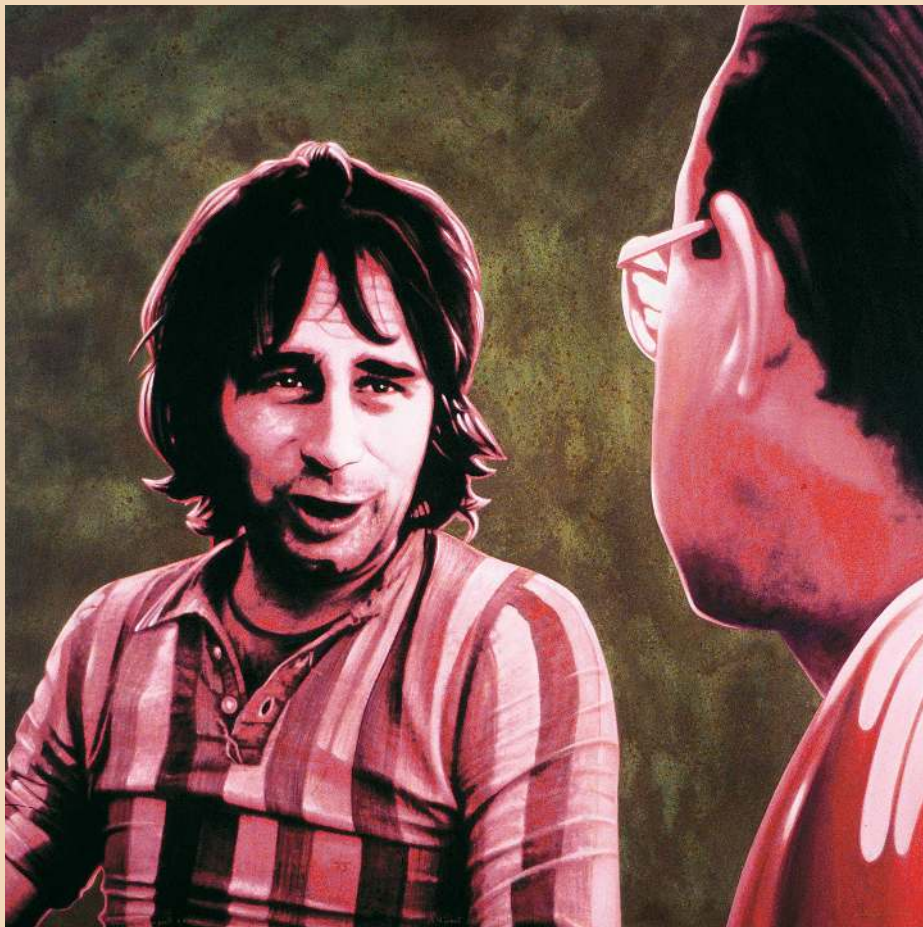
UNA DE POR 2004/ Alcoi (Acrílic i metall s/ llenç, 100x100)

BON DIA, OVIDI 2006 (Acrílic i metall s/ llenç, 81x81x4)

SENZILLAMENT L'OVIDI 2006 (Acrílic i metall s/ llenç, 81x81x4)

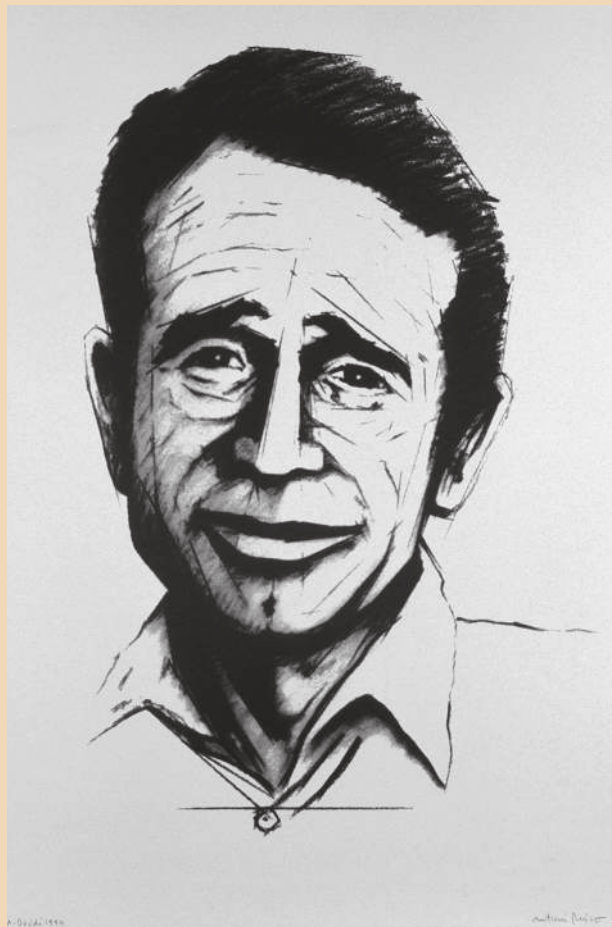
CORAL ROMPUT "A Vicent A. Estellés" 2004/ València (Acrílic i metall s/ llenç, 100x100)

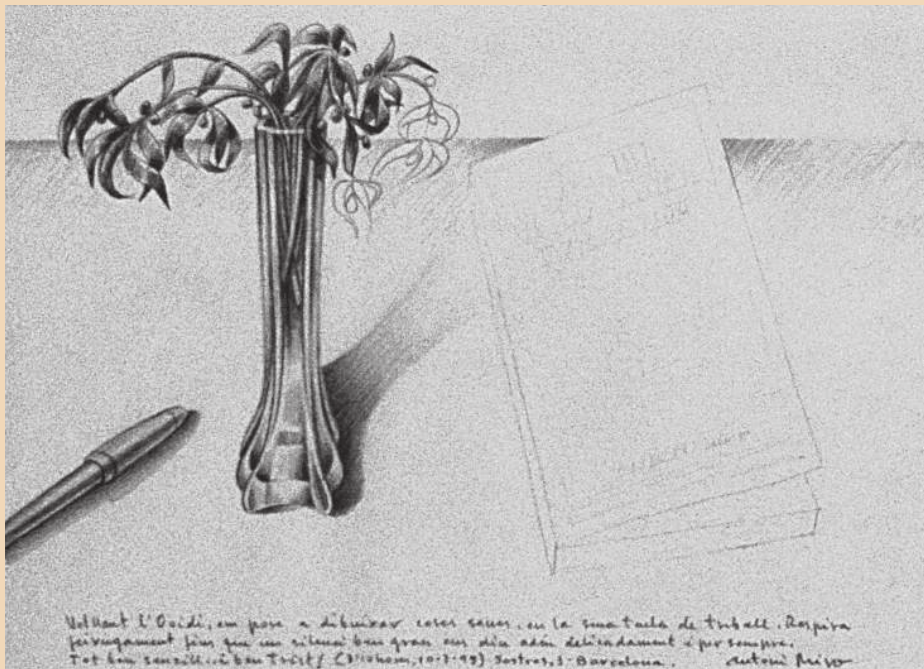
A TERESETA I OVIDI 2013 (Acrílic-mixta s/ llenç, 116x114)

A OVIDI MONTLLOR 1994 (Dibuix, 76x56)

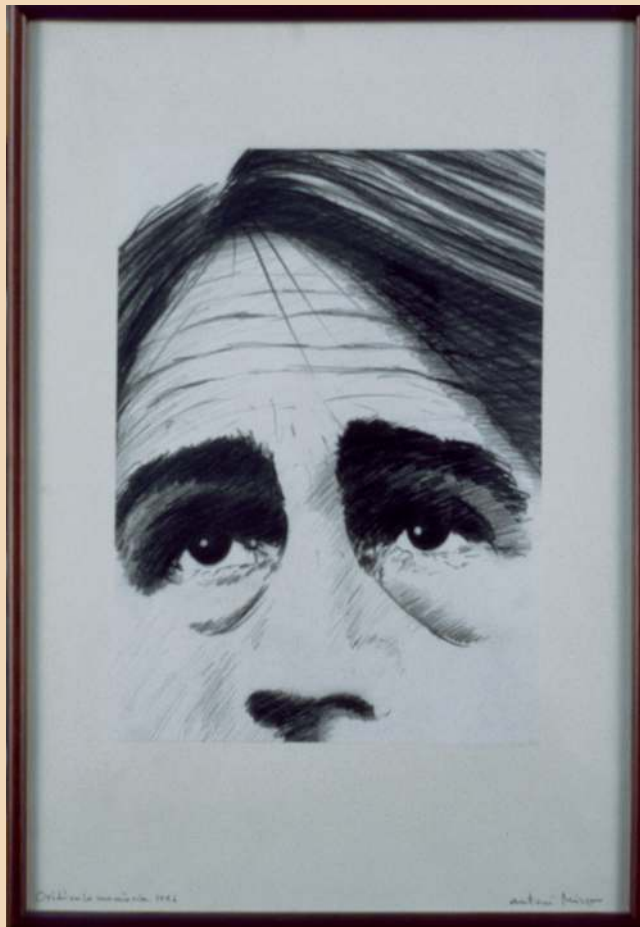
A OVIDI 1994 (Dibuix, 76x56)

AQUÍ MANCA L'OVIDI 1995 (Dibuix, 29x21)

SOSTRES,3 - BARCELONA 1995 (Dibuix, 21x29'5)

OVIDI EN LA MEMÒRIA 1996 (Dibuix, 53x37)

DE VACANCES 2009 (Acer cortén, 26,5x24x5)

DE VACANCES-DOS 2009 (Acer cortén, 27,5x25,5x6)

HÈCTOR-OVIDI 2005/ Alcoi (Acrílic s/ llenç i fusta, 200x85x41)

PROLETARIAT 2006/ "A l'Ovidi" (Acrílic i metall s/ llenç, 437x259x4, Políptic)

Llotja Sant Jordi. Alcoi

ANTONI MIRÓ naix a Alcoi el 1944. Viu i treballa al Mas Sopalmo. El 1960 rep el primer premi de pintura de l'Ajuntament d'Alcoi. El mes de gener de 1965 realitza la seua primera exposició individual i funda el Grup Alcoiart (1965-1972) i en 1972 el Gruppo Denunzia a Brescia (Itàlia). Són nombroses les exposicions dins i fora del nostre país, com també els premis i les mencions que se li han concedit. És membre de diverses acadèmies internacionals.

En la seua trajectòria professional, Miró ha combinat una gran varietat d'iniciatives, des de les directament artístiques, on manifesta l'eficaç dedicació a cadascun dels procediments característics de les arts plàstiques, fins a la seua incansable atenció a la promoció i foment de la nostra cultura.

La seua obra, situada dins del realisme social, s'inicia en l'expressionisme figuratiu com una denúncia del patiment humà. A finals dels anys seixanta el seu interès pel tema social el condueix a un neofiguratisme, amb un missatge de crítica i denúncia que als setanta s'identifica plenament amb el moviment artístic anomenat *crònica de la realitat*, inserit dins dels corrents internacionals del pop-art i del realisme, prenent com a punt de partida les imatges propagandístiques de la nostra societat industrial i els codis lingüístics utilitzats pels mitjans de comunicació de masses.

Les diferents èpoques o sèries de la seua obra com "Les Nues" (1964), "La Fam" (1966), "Els Bojos" (1967), "Experimentacions" i "Vietnam" (1968), "L'Home" (1970), "Amèrica Negra" (1972), "L'Home Avui" (1973), "El Dòlar" (1973-80), "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001), "Sense Títol" (2001-2013) i des del 2014 "Sense Sèrie", rebutgen tota mena d'opressió i clamen per la llibertat i per la solidaritat humana. La seua obra està representada en nombrosos museus i col·leccions de tot el món i compta amb una bibliografia abundant que estudia el seu treball exhaustivament.

En resum, si la seua pintura és una pintura de conscienciació, no és menys cert que en el seu procés creatiu s'inclou un destacat grau de *conscienciació de la pintura*, on diverses experiències, tècniques, estratègies i recursos s'uneixen per a constituir el seu particular llenguatge plàstic, que no s'esgota en ser un *mitjà* per a la comunicació ideològica, sinó que, de manera paral·lela, es constitueix en registre d'una comunicació estètica evident.

Amb Ovidi a la Font Roja, Alcoi

Amb Contreras i Ovidi, Altea

Amb Marta, Ovidi, Esteban i Alexandre, Alcoi

Amb Ovidi i Toti, Mas Sopalmo

LA PINTURA D'ANTONI MIRÓ

Hi ha moltes maneres de “valorar” un treball. I més encara si el treball en qüestió pot ser qualificat d’ “art”, de “literatura”, de “ciència”... Hi ha el punt de vista -bàsic- dels cèntims: del jornal, dels honoraris, o de com se’n vulgui dir, que consisteix en el fet de cobrar. Hi ha també, i potser pel cantó oposat, el càlcul dels resultats tendencialment abstractes, que situen l’ “obra” en un escalafó de victòries formals o teòriques: traduïble en elogis més o menys circumspectes. Un altra possibilitat de criteri i d’examen seria la de la “història”. L’artista, l’escriptor, el científic, en el seu treball –i precisament perquè el que fan es treballar-, juguen un paper concret i determinant en la vida d’una societat, o bé n’acusen les deficiències o els remordiments. Davant la pintura d’ Antoni Miró, jo ara, descarto les eventualitats inicials: la de l’èxit material i la d’eficàcia estètica. No sóc un “crític d’art” capaç d’interessar-se per les cotitzacions de les galeries ni pel debat acadèmic dels mèrits. Penso, més que res, en l’exemplaritat d’unes proposicions de principi i en l’abnegació personal que implicava realitzar-les. Això, en el cas d’ Antoni Miró, no es produïa en el buit cosmopolita, ni en l’aventura transhumant: sorgia d’una circumstància social irreductible i en ella juga l’aposta decisiva... Ja no sé si avui hi ha una “pintura valenciana”: no sé si la pintura, en tant que pintura, admet uns adjectius “nacionals”. Quan pensem en els pintors europeus del Renaixement, tendim a puntualitzacions geogràfiques il·lustratives: “venecià”, “florentí”, “sienès”. L’ “escola” –tècnica i rutina- era, aleshores, important. ¿Què és una “escola” avui? L’ “escola de París” ¿no passa de ser una “il·lusió de l’esperit” del señor Malraux i “compañeros mártires”? ... L’art, ara com ara, no té “pàtria”, en les seves inflexions de mètode o d’estil. Sí que en té, però en la mesura que el propòsit de l’artista s’involucra en un combat, en un impuls de sarcasme, en una voluntat d’acció. I això sempre es planteja

-quan es planteja- des d’una “societat” determinada, i en mig dels condicionaments que aquesta societat provoca . La pintura d’Antoni Miró naix del fons de les més confuses contradiccions de la “societat valenciana”. Té una virulència entre irònica i èpica. ¿Podia ser d’un altra manera? Hi ha molts pintors valencians que pinten el no-res pròxim: un paisatge, una cara, uns objectes. Antoni Miró s’arrisca amb una temàtica que ingènuament –i per mamar-nos el dit-, de vegades, solem anomenar “universal”. No és “universal” perquè hi figurin els negres, l’espectre de la CIA o una escena del Vietnam. Si només fos això, seria “regionalisme ianqui”: un regionalisme com qualsevol altre, i a expenses dels altres, més immediats i, per tant, més dolorosos. Miró va més enllà: més al fons. La seva decisió plàstica respon a secretes expectatives de la seva gent. El “negre” del llenç o del gravat “representa”, emblemàticament, un dolor autòcton. Antoni Miró intenta explicar-lo. La gran passió que emana de la seva obra és aquesta: la d’una temptativa de ser ell entre els seus, i ell i els seus projectats en una afirmació absoluta. Que Santa Llúcia li conservi la vista...

Joan Fuster

Sueca, agost del 1973

Portada Biografia

www.antonimiro.cat
art@antonimiro.com
facebook.com/antonimiro

Organitza:

Centre Ovidi Montllor, Alcoi
ACPV Casal Jaume I, Elx

Coordinador:

Agustí Agulló

Col·labora i Patrocina:

Ajuntament d'Alcoi

ITINERANT PAÍS VALÈNCIA

2014

ESPAI MORET / ELS PORXETS

La Xela, Armand Fletes 669 899 531
EXPOSICIÓ OVIDI, NOVEMBRE, SUECA

2015

ACPV, Casal Jaume I, Casa de Cultura

Mari Àngels 606 253 690
EXPOSICIÓ OVIDI, GENER, ONTINYENT

ACPV-CASAL JAUME I D'ELX

Carrer Sant Jordi, 2, 03203 ELX
Agustí Agulló 645192121 / 965426480 • elx@acpv.cat
EXPOSICIÓ "L'OVIDI" MARÇ

ACPV-CASAL JAUME I PEDREGUER

Carrer de València, 12, 03750 PEDREGUER
Feliç 627407318 / 966 45 64 99
casaljaumelpedreguer@gmail.com / paquibelserver@rolser.com
EXPOSICIÓ "L'OVIDI" ABRIL

FUNDACIO CASAL JAUME I DE LA SAFOR - VALDIGNA

Carrer Dona Teresa, 2, 46701 GANDIA
Josepa Costa 658428750 / 962951222
casalsafor@gmail.com Josepa@upvnet.upv.es
EXPOSICIÓ "L'OVIDI" MAIG

ACPV-CASAL JAUME I DE LLÍRIA

Avinguda els Furs, 17 - baix dreta, LLÍRIA
Mafí Civera 626999283 , Anna Valls 962780834
campdeturia@acpv.cat casalcampdeturia@acpv.cat
EXPOSICIÓ "L'OVIDI" SETEMBRE

ACPV-CASAL JAUME I LA VALL D'UIXÓ

Carrer Almenara, 11 12600 VALL D'UIXÓ
Miquel Andrés 622 52 19 96 / 964 66 55 40
miquelandressanchez@gmail.com / casaljivall@gmail.com
EXPOSICIÓ "L'OVIDI" OCTUBRE